

VAPAA JULKAISTAVAKSI 22.5.2010

Kutsuntaterveystarkastukset ruuhkauttavat opiskeluterveysasemaa

Opiskelijakunta OSAKO vaatii Oulun kaupungin opiskeluterveydenhuollon tilanteen pikaista parantamista sekä vähintään yhden psykologin palkkaamista opiskeluterveysasemalle. Tilanteen parantamiseksi Oulun tulisi myös hakea mukaan mahdolliseen Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön pilotointiin, jossa ammattikorkeakouluopiskelijat otettaisiin samojen palveluiden piiriin.

Oulun kaupungin sivuilla todetaan Oulun poikkeavan muista kaupungeista juuri nuoren ikärakenteensa osalta, mutta tähän ei kiinnitetä huomiota perusterveydenhuollossa eikä varsinkaan ennaltaehkäisevässä työssä. Oulun kaupungin opiskeluterveysasemaa käyttää vuosittain noin 13 600 opiskelijaa, joista noin 7000 on ammattikorkeakouluopiskelijoita ja 6600 toisen asteen opiskelijoita. Nämä 13 600 opiskelijaa muodostavat kymmenesosan Oulun väestöstä. Missä on ennaltaehkäisevä työ tälle joukolla nuoria tulevaisuuden asiantuntijoita? Esimerkiksi valtakunnallisen, opetusministeriön rahoittaman korkeakoulujen turvallisuuteen perehtyneen KoTu2009 -hankkeen tulokset painottuvat hyvin vahvasti juuri ennaltaehkäisen työn tärkeyteen.

Opiskeluterveydenhuollon palveluiden lisäksi jokavuotiset kutsuntaterveystarkastukset suoritetaan opiskeluterveysasemalla. Tämä ruuhkauttaa opiskelijoiden jo valmiiksi vajaita palveluita entisestään. Esimerkiksi vuoden 2009 toukokuussa opiskeluterveysasemalle varatun lääkäriajan sai vasta elokuulle. Sama tilanne toistuu tänäkin vuonna, kun opiskeluterveysaseman resursseja käytetään huhtikuun ja kesäkuun aikana 800-900 kutsuntaterveystarkastukseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön tuottamassa opiskeluterveydenhuollon oppaassa suosituksena on toisen asteen opiskelijoille yksi terveydenhoitaja per 600-800 opiskelijaa sekä korkeakouluopiskelijoille yksi terveydenhoitaja per 800-1000 opiskelijaa. Suosituksissa lisäksi todetaan, että terveydenhoitajia tulee olla suosituksia enemmän, mikäli opiskeluterveydenhuollossa ei ole riittäviä psykologin palveluja. Tämä tarkoittaisi Oulun opiskeluterveysasemalle arviolta 15-22 hoitajaa nykyisten 8-9 sijaan. Opiskeluterveydenhuollossa on tällä hetkellä täytettynä kolmen ja puolen lääkärin virat suositusten suositellessa tälle opiskelijamäärälle noin 5-6 lääkäriä. Lisäksi kutsuntaterveystarkastusten aikana tulisi opiskeluterveysasemalla olla tilapäistä lisätyövoimaa. Korkean tason matematiikkaan ei tarvitse mennä huolestuakseen pitkittyneestä tilanteesta.

Oulun seudun ammattikorkeakoulun (Oamkin) oma ratkaisu aloittaa hyvinvoinnin ja mielenterveydellisen tilanteen kartoittaminen on osoittanut edellä mainitun, jatkuneen tilanteen näkyvän opiskelijoidensa keskuudessa. Lisäresurssien tarve on selvä, sillä opintopsykologista ohjausta on hakenut vuoden 2009 alusta alkaen jo 150 opiskelijaa (tilastotieto 03/2010). Vertailukohtana voidaan mainita, että vastaava määrä muissa suomalaisissa korkeakouluissa on noin 60-80 opiskelijaa/vuosi (lähde: valtakunnallinen opintopsykologiverkosto). Oamkin opintopsykologitoiminnassa kerättyjen tilastojen mukaan jopa yli puolet osallistujista määrittelee yhdeksi vastaanotolle hakeutumisen syyksi mielenterveyteen liittyvät haasteet (esim. masentuneisuus 52,3 %, uupumus 40,5 %).

Valtakunnallisesti kunnan keskimääräinen 44 euron vuosittainen panostus terveydenhuoltoon per ammattikorkeakouluopiskelija suhteessa yliopisto-opiskelijoihin käytettävään noin 250 euroon per opiskelija herättää ajatuksia hyvinkin eriarvoistavasta tilanteesta erityisesti korkeakouluopiskelijoiden kohdalla.

Oulun seudun ammattikorkeakoulun opiskelijakunta OSAKO

Timo Pieti
Hallituksen puheenjohtaja
Koulutuksen kehittäminen

Jari-Pekka Kanninen
Hallituksen varapuheenjohtaja
Opiskeluhyvinvoinnin edistäminen